

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-417/24-L
Sp. zn. ČŠIL-S-91/24 L

Název	Základní škola a Mateřská škola Horní Libchava, okres Česká Lípa - příspěvková organizace
Sídlo	471 11 Horní Libchava 196
E-mail	skola@zsmshornilibchava.cz
IČO	70 981 515
Identifikátor	600 074 820
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Marie Medřická
Zřizovatel	Obec Horní Libchava
Místo inspekční činnosti	Horní Libchava 196, Horní Libchava
Inspekční činnost na místě	7., 9. a 10. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Horní Libchava 196, okres Česká Lípa - příspěvková organizace (dále „škola“, „organizace“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. Základní škola vzdělává 56 žáků

prvního až pátého ročníku ve třech samostatných třídách a v jedné se spojenými ročníky (čtvrtý a pátý ročník), sedm žáků má povoleno individuální vzdělávání. Škola eviduje šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Činnost MŠ probíhá ve dvou heterogenních třídách. Z celkového počtu 45 dětí v době inspekční činnosti 15 dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání. Evidováno je jedno individuálně vzdělávané dítě, tři děti s odkladem povinné školní docházky a tři děti mladší tří let. Školní družina s 30 žáky ve dvou odděleních působí v učebnách běžných tříd. V době inspekční činnosti stravovací služby využívalo téměř 100 % dětí a žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) stojí v čele organizace od roku 2006, svou funkci vykonává s vysokým osobním i pracovním nasazením. V dlouhodobých koncepčních záměrech vychází ze znalosti místních podmínek a specifického prostředí školy. Vytýčené cíle odpovídají pojetí vzdělávacích programů školy, jsou reálně dosažitelné a sdílené celým pedagogickým sborem. Konkrétní kroky zaměřené na všestranný rozvoj dětí a žáků, zkvalitňování vzdělávacího prostředí a spolupráci se zákonnými zástupci se daří úspěšně realizovat.

Ředitelka delegovala část svých organizačních, řídicích a kontrolních pravomocí na svou zástupkyni. S ohledem na typ a velikost školy, je její řízení a projednávání školních záležitostí, kromě pravidelných porad pedagogického sboru, převážně založené na přímé každodenní komunikaci s pedagogy. Hospitační činnost vedení školy se zaměřuje zejména na inovativní prvky ve výuce, práci s integrovanými žáky a spolupráci asistenta pedagoga s učitelem. V průběhu inspekční činnosti bylo patrné, že kontrolní mechanismy poskytují účelnou zpětnou vazbu a používané metody, formy práce a hodnocení žáků v kontextu naplňování klíčových kompetencí jsou účinné.

Ředitelka efektivně uplatňuje své řídicí schopnosti, znalosti a zkušenosti v personálním řízení, které je orientované na zajištění kvalitního vzdělávání dětí a žáků prostřednictvím kvalifikovaného pedagogického týmu. Začínajícím učitelům je poskytována cílená metodická podpora přidělením uvádějícího učitele, vzájemnými hospitacemi, konzultacemi s ostatními vyučujícími a vedením školy. Adaptační plán je detailně rozpracován, jeho naplňování je průběžně cíleně vyhodnocováno.

Ředitelka přistupuje aktivně ke svému profesnímu rozvoji a vytváří příznivé podmínky pro zlepšování odborných znalostí a dovedností ostatních pedagogů, což vede ke zvyšování kvality vzdělávání a lepšímu přizpůsobení se aktuálním potřebám dětí a žáků. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků reflektuje potřeby školy i zájmy jednotlivých pedagogů.

Poradenské služby jsou zajišťovány vyučujícím, který vykonává funkci výchovného poradce, a ředitelkou, která je zároveň metodičkou prevence. Poskytují žákům, zákonným zástupcům a ostatním pedagogům poradenskou a informační pomoc zaměřenou zejména na vzdělávání dětí a žáků se SVP, funkční integraci, snižování rizika školní neúspěšnosti a primární prevenci rizikového chování. Na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou dětem a žákům zajišťována efektivní podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, přítomnost asistentek pedagoga ve výuce, pedagogická intervence a reedukační péče.

Škola má dlouholetou tradici v individuálním vzdělávání dětí a žáků. Ředitelka nastavila funkční model komunikace se vzdělavateli prostřednictvím koordinátorky individuálního

vzdělávání, která pomáhá při řešení obtížnějších situací (především v oblasti metodiky a didaktiky pro začínající vzdělavatele), vytváří optimální podmínky pro dosažení vzdělávacích cílů a s vedením školy organizuje přezkušování žáků na konci každého pololetí s pečlivě vedenými písemnými záznamy.

Materiální podmínky ve spolupráci se zřizovatelem jsou plánovitě zkvalitňovány. Prostředí budovy a jednotlivých tříd poskytuje z hlediska funkčnosti, estetiky a podnětnosti optimální podmínky pro vzdělávání. Všechny části školy jsou velmi vkusně vyzdobeny žákovskými pracemi, nástěnnými výukovými materiály pro aktualizaci učiva či nástěnkami dokumentujícími dění ve škole. Součástí každé třídy je interaktivní tabule. Třídy MŠ jsou vybaveny dostatečným množstvím didaktických pomůcek a hraček pro všechny věkové skupiny dětí, k dispozici jsou knihy, hudební nástroje, tělovýchovné náčiní, výtvarný a pracovní materiál. K rozvoji informační gramotnosti jsou ve třídě starších dětí využívány interaktivní pomůcky. Ke hrám, relaxaci, pěstitelským činnostem a pozorování změn v přírodě je pravidelně využívána školní zahrada. Učebny ZŠ jsou vybaveny výškově nastavitelným žákovským nábytkem, podnětnost prostředí pro žáky je zajištěna přiměřeným množstvím didaktických pomůcek. Prostory s kobercem pro komunitní kruhy a relaxaci žáků vytvářejí příznivou atmosféru tříd. Stavební dispozice budovy v současné době neumožňuje vyčlenit samostatné prostory pro ŠD. Škola má vlastní tělocvičnu, v suterénu budovy se nachází keramická dílna.

Škola zajišťuje dětem a žákům dostatečné fyzické bezpečí při výchovně vzdělávacím procesu i při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním. Přístup školy, který zahrnuje průběžné vyhodnocování rizik, přijímání odpovídajících opatření a výchovu dětí a žáků k bezpečnému chování, přispívá k udržení bezpečného prostředí ve škole a snižování počtu úrazů. Systém elektronického zabezpečení vchodu do budovy školy zamezuje vstupu cizích osob. Vybavení školní zahrady aktuálně splňuje technické požadavky.

Nezbytnou podmínkou pro existenci školy je otevřená komunikace se zřizovatelem. Jeho zřetelný zájem, účinná spolupráce a investované finanční prostředky se odráží ve zlepšení podmínek a zvýšení komfortu při výchově a vzdělávání dětí a žáků. Získávání dalších finančních prostředků z doplňkové činnosti, výnosů za školné a sponzorských darů rovněž přispívá ke zkvalitnění vzdělávání a poskytovaných služeb,

Škola podporuje pozitivní vztah dětí a žáků ke zdravému životnímu stylu a cíleně je vede k vnímání pohybu jako přirozené součásti každodenního života. Dlouhodobá účast v potravinových projektech a poskytování vyvážené stravy v souladu s výživovým doporučením přispívá k utváření zdravých stravovacích návyků. K osvojování a rozvoji motorických dovedností napomáhá pravidelné zařazování pohybových a sportovních aktivit v tělocvičně a na školním hřišti, výlety se sportovní tematikou a účast v turnajích (florbal, fotbal, vybíjená).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ probíhalo v pozitivní atmosféře za velmi dobré vzájemné spolupráce všech pedagogů a dodržování zásad režimu dne. Uplatňované metody práce vedly k celkovému formování osobnosti dětí, učitelkám se dařilo nenásilně rozvíjet prosociální chování, důslednost se projevila při pěstování vzájemné ohleduplnosti. Citlivý individuální přístup zohledňoval potřeby dětí a jejich věk, mladším dětem byla poskytována účinná podpora za součinnosti učitelky a asistentky pedagoga.

Spontánní a řízené činnosti byly vyvážené a tematicky se prolínaly. V průběhu dne podporovaly rozvoj řeči vhodně zařazované básničky a písničky s aktuální tematikou svátku matek. Dostatečný prostor pro tvořivé aktivity při výtvarných činnostech rozvíjel nejen

motoriku a dovednosti dětí, ale i jejich estetické vnímání. Přínosem při osvojování kompetencí je propojování činností s praktickým životem.

Průběžné povzbuzování a motivační pochvaly přispívaly k udržení zájmu dětí, dílčí rezervy se ojedinele objevily v následném zhodnocení činností a v oblasti diferenciací zejména ve třídě mladších dětí. Vhodně byly rozvíjeny spontánní pohybové a dovednostní aktivity včetně velmi dobrého začlenění environmentálních prvků při sledovaném pobytu venku. Při vzdělávání je zajišťován pitný režim, děti jsou vedeny k dodržování správných návyků při stolování, k samostatnosti při sebeobsluze a k rozvoji hygienických a společenských návyků.

Sledovaná výuka v ZŠ byla dobře promyšlená a připravená tak, aby byla pro žáky co nejprínosnější. Učební pomůcky a digitální technologie byly vyučujícími výběrově využity k podpoře názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Všechny vyučovací hodiny se vyznačovaly pozitivní pracovní atmosférou podporující otevřenou komunikaci v souladu s nastavenými pravidly. Příznivé klima ve třídách odráželo vzájemné přátelské vztahy, umožňovalo žákům obracet se na vyučující s dotazy či žádostmi o pomoc s důvěrou a bez obav. Žáci o učivo projevovali zájem a prokazovali velmi dobré znalosti a dovednosti. Z metodického a didaktického hlediska byly zhlédnuté hodiny na velmi dobré úrovni, příkladná byla výuka vlastivědy a matematiky, která se výrazně orientovala na praktické souvislosti s reálným životem. Vlastivědné téma národnostních menšin bylo cíleně začleněno do kontextu regionální historie.

V hospitovaných hodinách se vyskytovala frontální výuka doplněná interakcí otázka-odpověď, práce ve dvojicích i skupinové aktivity. Všechny použité metody byly účinné, učitelé dokázali žáky zaujmout a dosáhnout výukového cíle. Potenciál zhlédnutých skupinových činností mírně snižovala absence rozdělení rolí, čímž docházelo k nerovnoměrnému zapojení žáků, v menší míře se vyskytovaly prvky podporující rozvoj kritického myšlení. Poskytování zpětné vazby, rady a pomoci mělo motivační a povzbuzující účinek, ve většině hodin bylo zaznamenáno jednoduché sebehodnocení žáků.

Na základní vzdělávání vhodně navazovalo zájmové vzdělávání ve školní družině. Příjemná atmosféra pozitivně podporovala motivaci účastníků při realizovaných aktivitách. Vzájemná komunikace byla vstřícná, respektovala společně nastavená pravidla. Vychovatelé účelně střídali řízené i zájmové aktivity, efektivně využívali metody a formy práce zaměřené především na podporu sociálních kompetencí žáků, realizaci pohybových aktivit, rozvoj zručnosti či přípravu na vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zajišťuje rovnocenný přístup ke vzdělávání a dostupnost vzdělávací nabídky pro všechny zájemce, vytváří kvalitní podmínky pro zajištění vzdělávání a osobnostní rozvoj všech dětí a žáků.

Vzdělávací výsledky dětí v MŠ plně odpovídají očekávaným výstupům a cílům stanoveným v ŠVP. V rámci tematických celků jsou rozvíjeny funkční gramotnosti a klíčové kompetence. Učitelky vedou diagnostické záznamy dětí, součástí pedagogické diagnostiky jsou sběrná portfolia. Vzdělávací výsledky jsou učitelkami průběžně vyhodnocovány.

V průběhu inspekční činnosti nejstarší děti dodržovaly zavedená třídní pravidla. Spontánně navazovaly kontakt s vrstevníky i s dospělými. Mluvní projev a jeho srozumitelnost byla

u některých dětí narušena nesprávnou výslovností. U dětí v posledním roce docházky do MŠ učitelky cíleně rozvíjely a podporovaly dovednosti související se školní připraveností.

Spolupráce pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ a společná tvorba ročního plánu práce usnadňuje přechod dětí do základního vzdělávání. Při zápisu dětí do první třídy škola zajišťuje zákonným zástupcům přednášku speciální pedagožky z Pedagogicko-psychologické poradny Česká Lípa.

Výsledky vzdělávání žáků ZŠ jsou sledovány průběžně. Kromě standardních nástrojů k monitorování a evaluaci jejich získaných vědomostí a dovedností jsou využívána pracovní portfolia. K hodnocení škola používá klasifikační stupně. Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků průběžně informováni prostřednictvím žakovské knížky, na třídních schůzkách a při osobních jednáních ve škole.

Přezkoušení individuálně vzdělávaných žáků probíhá formou prezentace žakovského portfolia, které umožňuje zkoušejícímu sledovat pokrok žáka a ověřit, zda byl skutečně vzděláván, doplněné kombinací písemné a ústní zkoušky. V jednom případě bylo na základě žádosti zákonných zástupců vydáno slovní hodnocení, ostatní žáci jsou klasifikováni známkou. Žáci dosahují velmi dobrých výsledků, po ukončení domácího vzdělávání úspěšně pokračují v denním vzdělávání na druhém stupni jiných ZŠ nebo na víceletých gymnáziích.

Výchovný poradce a metodička prevence při své práci spolupracují s odborníky školských poradenských zařízení (např. Pedagogicko-psychologická poradna Česká Lípa, Speciálně pedagogické centrum Liberec, Středisko výchovné péče Česká Lípa) zejména při posuzování školní zralosti a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Témata osobnostně sociálního rozvoje a prevence rizikového chování jsou realizována v běžných hodinách, formou zážitkové pedagogiky při mimoškolních akcích a v rámci programů poskytovaných třetí stranou (např. Maják, Policie ČR). Třídnické hodiny nejsou součástí učebního plánu, do rozvrhu jsou dle aktuální situace a potřeby zařazovány tzv. třídnické skupiny. Ke sledování a vyhodnocování školního klimatu jsou systematicky využívána vlastní dotazníková šetření.

Pestrou vzdělávací nabídku obohacují tematicky zaměřené výlety, divadelní představení, sportovní turnaje a tradiční školní akce (škola v přírodě, cyklovýlety, vítání jara, spaní ve škole, zahradní slavnost, vánoční jarmark apod.), při kterých dochází k prožitkovému učení a posilování vzájemných vztahů. Talent dětí a žáků je podporován širokým spektrem zájmových aktivit a kroužků (sportovky, keramický, tradiční dovednosti, kreativka, angličtina a florbal), kterou vhodně doplňuje třítydenní táborová činnost ŠD v době hlavních prázdnin.

Ke zvýšení rozmanitosti pedagogické práce výrazně přispívají kontakty s okolními malotřídními základními školami, zejména v oblasti sdílení zkušeností a osvědčených postupů při pravidelném setkávání ředitelů, společnými aktivitami (např. divadelní představení Sloupský tyjátr) a soutěžemi (např. florbalový turnaj).

Závěry

Vývoj školy

- S účinností od 1. 9. 2022 byly navýšeny nejvyšší povolené počty dětí, žáků, účastníků zájmového vzdělávání a stravovaných.
- Ve školním roce 2023/2024 byla zřízena pozice zástupkyně ředitelky školy.
- Počet žáků vzrostl o 100 %.

- Základní vzdělávání se uskutečňuje ve čtyřech třídách.
- Přestavbou půdních prostor vznikly dvě nové učebny a zázemí pro pedagogy, zrekonstruována byla školní kuchyně a hřiště.

Silné stránky

Mateřská škola

- Ve vzdělávání je patrná systematická vstřícná a respektující komunikace mezi všemi účastníky a aktivní vedení dětí k sounáležitosti se školou, obcí a regionem. (1.5)
- Ředitelka školy se zaměřuje na vytváření příznivého školního prostředí podporující otevřenou a konstruktivní komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu. (2.2)
- Vzájemná spolupráce učitelek, předávání zkušeností a vstřícná atmosféra přispívá ke kvalitě poskytovaného vzdělávání v MŠ. (3.3)

Základní škola

- Strategický přístup vedení školy se zaměřuje na kontinuální rozvoj organizace. Vize školy je progresivní a otevřená novým vzdělávacím trendům. (1.1)
- Ve vzdělávání je patrná systematická vstřícná a respektující komunikace mezi všemi účastníky a aktivní vedení žáků k sounáležitosti se školou, obcí a regionem. (1.5)
- Ředitelka školy se zaměřuje na vytváření příznivého školního prostředí podporující otevřenou a konstruktivní komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu. (2.2)
- Významná finanční podpora ze strany zřizovatele a aktivní účast školy na projektech financovaných EU přispívají k velmi dobře vybavenému, esteticky příjemnému a didakticky podnětnému školnímu prostředí. (2.4)
- Pedagogové získávají aktuální informace pro účely hodnocení vzdělávacího pokroku žáků formou sběrných portfolií. (5.1)

Školní družina

- Realizace pestré nabídky činností zájmového vzdělávání ve školní družině a efektivní využití jejího materiálního zázemí má příznivý vliv na aktivitu a zájem žáků. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vzdělávací nabídka ve třídě mladších dětí mateřské školy není diferenciována. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat vzdělávací nabídku ve třídě mladších dětí mateřské školy.
- Ve větší míře vést žáky k samostatnému objevování poznatků a kritickému myšlení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 16. 12. 2013 s účinností od 1. 1. 2014, včetně příloh č. 1 – 3
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Mateřské školy Horní Libchava, okres Česká Lípa – příspěvková organizace čj. ŠK 1/2019 ze dne 28. 6. 2019, s účinností od 1. 7. 2019
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 4. 2024
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
5. Školní vzdělávací programy
6. Školní řády platné k datu inspekční činnosti
7. Vnitřní řády platné k datu inspekční činnosti
8. Školní matrika k datu inspekční činnosti (vzorek)
9. Třídní knihy školní rok 2023/2024, k datu inspekční činnosti
10. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2023/2024
11. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2023/2024
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
13. Adaptační plán pro začínající učitele ze dne 28. 8. 2023
14. Souhrnná dokumentace individuálního vzdělávání, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
15. Souhrnná dokumentace školní družiny, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
16. Souhrnná dokumentace k hodnocení poradenských služeb, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
17. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
18. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
19. Souhrnná dokumentace k hodnocení školního stravování
20. Dotazníkové šetření České školní inspekce v době inspekční činnosti na místě
21. Inspekční zpráva, čj. ČŠIL- 791/17-L, Protokol o kontrole, čj. ČŠIL-792/17-L
22. Webové stránky školy <http://www.zsmshornilibchava.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

25. 5. 2024